

Nr 3, september 2011

FROnytt

Medlemstidning för Frivilliga Radioorganisationen

På uppdrag
i Sudan

Nytt samarbete
ger civila uppdrag

**FRO på
Tall Ship Race**

**Från Fårö till
Höllviken**

Ansvarig utgivare

Kent Ahlqvist

Chefredaktör

Daisy Balkin Rung

daisy.balkin@fro.se

0768-532540

Bild & layout

Stephanie Rung

Redaktionen

redaktion@fro.se

Redaktörer

Lillemor Bohlin

lillemor.bohlin@fro.se

Marie Nedinge

marie.nedinge@fro.se

Ordförande

Georg Guldstrand

georg.guldstrand@fro.se

Generalsekreterare

Sven-Erik Söderin

sven-erik.soderin@fro.se

070-773 73 06

Kansli

fro@fro.se

08-52807731

Tryck

V-tab, Vimmerby, 2011

ISSN-0345-3758

Chefredaktören förbehåller sig
rätten att redigera inkommet
material.

Nästa nummer

utkommer vecka 50, 2011.

Manusstopp 18 november.

Omslagsbild

Peter Öman, elev på
sambandsgruppchefskursen
på Fårö.

Foto: Daisy Balkin Rung

Innehåll

- 3 Ledare
- 4 På uppdrag i Sydsudan
- 6 Brandflygare utbildas i RAKEL
- 7 Landningsplats på Fårö kursgård
- 8 När Varberg invaderades
- 10 Sanne slutar
- 11 Viktiga kurser
- 14 Många nya utmaningar
- 16 Fårö
- 17 Ta med familjen på kurs
- 18 Stort civilt uppdrag
- 20 Hemvärnets signalskyddschefer
- 22 Simlångsritten
- 23 Tall ship race
- 24 Chefredaktören spekulerar

Sommaren och framtiden

Den centrala kursverksamheten under sommaren har återigen genomförts med bra resultat. Nya och förändrade kurser har gett många utav våra medlemmar ny kunskap och erfarenhet som sedan ska kunna användas utav våra uppdragsgivare. Representanter från våra uppdragsgivare har besökt vår verksamhet på Fårö och Höllviken. De har gett positiv feedback vilket är lika glädjande som elevernas kursutvärderingar.

Jag själv hade förmånen att få göra nedstamp på kursplatserna och konstaterar med glädje det engagemang som finns hos alla elever och även hela familjer. Visst är det fantastiskt att på samma kursplats se två vuxna tillsammans med barn gå på olika kurser! Ett familjeengagemang som är värt att noteras, tänk om vi hade mer sånt. Tyvärr kan jag konstatera att vi även i år har medlemmar som inte kommer till kursen de är anmälda till! Detta gör att kostnader per elev vi levererar till våra uppdragsgivare blir högre än beräknat.

Behovet att stödja samhällets krisberedskap växer och i detta nummer beskriver vår centrala handläggare Mats Nordström mer om detta. Reflektionen jag gör är att vi i framtiden talar om ungefär 300 befattningar totalt och skillnaden mellan våra uppdrag till MSB (Myndigheten för Samhällskydd och Beredskap) och Försvarsmakten krymper. Detta kommer innebära nya krav på alla våra förbund. Utmaningen är att

tillsammans med centralt ansvarig för exempelvis Nationella Sambandsenheter, lokalt rekrytera medlemmar till dessa centrala uppdrag.

Sedan några år har vi nu arbetat med ett verkställande utskott till centralstyrelsen. Ett utskott som är direkt involverad i vad som sker inom FRO. Denna ledningsorganisation har gjort att de förtroendevalda av riksstämman också leder FRO:s verksamhet. Ledningsorganisationen har även inneburit att många centrala handläggare fått engagera sig mer och därmed lägga ännu mer fritid på sitt uppdrag. Deras arbete ser kanske framför allt vi som sitter i utskott och centralstyrelsen. Men vi har även handläggare på förbunds- och avdelningsnivå som göra fantastiska insatser. Glöm inte att uppmärksamma dessa! En medalj är ett sätt att lyfta våra funktionärer. Glöm inte att föreslå dem till medaljkommittén!

Det är nämnt tidigare men ”repetition är inläringens moder”. Om åtta månader har vi vår riksstämma. Det är dags att börja tänka på vilka som ska leda FRO i framtiden och vår organisations framtid med hjälp av motioner. Jag ser fram mot många motioner till riksstämman. FRO Riksstämma 2012 kommer att genomföras i Höllviken fredag till söndag, vilket innebär en dag längre jämfört med tidigare år. Det kommer ge utrymme till utvecklande grupparbeten och diskussioner.

Vår ekonom på kansliet Susanne Hänel har efter många år på kansliet valt nya utmaningar. Susanne har varit en kompetent och stabil person på kansliet. Hennes uppsägning har inneburit att vi ser över olika alternativ på hur vi i framtiden ska jobba med vår kanslifunktion. Vid skrivande stund är inget beslutat, vi har dock kort- och långsiktiga alternativ vi utvärderar.

Georg Guldstrand

Arbetsledning inför långväga bilpatrull

På uppdrag i Sydsudan

I skrivande stund har jag varit båtturen i två veckor. Jag är en av två Military Liaison Officers som genomför patrullering med båt längs flodsystemen i östra Sydsudan. Vi utgör en liten del av en förhållandevis stor operation under ledning av UNMISS-högkvarteret i Juba. Det övergripande syftet är att försöka stävja stamrelaterat våld genom aktivt stöd till lokala myndigheter, polis och armé. Konflikttorna i området är många och

komplexa. Olösta gränsfrågor, gamla oförrätter, stamstrider, klassisk maktkamp och ”vanlig” kriminalitet är exempel på faktorer som när som helst kan utlösa våldsamheter.

Igår morse besökte vi en av de senaste drabbade byarna. I slutet av juli utfördes där en nattlig attack varvid 11 personer dödades, all boskap stals och en treårig flicka rövades bort. Byn heter Kuortong och är fortfarande

klart märkt av det som skett. Jag pratade en stund med flickans pappa. Han berättade att mamman, hans fru, misshandlades svårt vid händelsen och en manlig släkting sköts till döds. Sannolikheten att föräldrarna någon gång får återse lilla Nyathak är tyvärr liten och jag kan inget annat göra än att rapportera och visa medmänsklighet. Men den tacksamhet som pappan och de övriga byborna visade för att någon faktiskt lyssnar och bryr sig är så påtaglig att den nästan går att ta på. Möten som dessa sätter sina spår men gör samtidigt att tillvaron här känns oerhört meningsfull.

Stationerad i Malakal

I slutet på veckan återvänder jag till Malakal, huvudort i the Upper Nile State, där jag är stationerad sedan fyra månader tillbaka. Den första tiden här har gått otroligt fort. Patrullering varvas med stabsarbete och till det kommer träning och allehanda praktiska göromål. Vi står exempelvis för all matlagning själva, vilket i sig är en viss utmaning med de råvaror som står till buds. Olika varianter på kyckling och ris återkommer ofta även om vi försöker krydda vardagen med annat också. Inte minst har tacomiddagarna resulterat i ett och annat höjt ögonbryn...!

En ny stat bildas UNMISS – United Nations Mission in South Sudan – etablerades den 9 juli i år, dagen för Sydsudans självständighet. Insatsen efterträder UNMIS som hade till

Glad soldat och glada barn, dagen före självständighetsförklaringen.

uppgift att övervaka fredsavtalet från 2005 mellan norra och södra Sudan. Det nya mandatet innebär betydande förändringar. Framförallt handlar det om två stora skillnader; Dels är det en insats med stöd i FN-stadgans kapitel 7. Det medför bland annat rätt (och skyldighet) att bruka våld till skydd för civilbefolkningen. Dels ska vi på bredast möjliga front – militär såväl som polis och civila FN- aktörer – arbeta tätt integrerat med de sydsudanesiska myndigheterna, inklusive armén. Allt syftande till att stärka deras egen förmåga att bygga säkerhet och utveckling.

Jag känner mig oerhört privilegierad att få arbeta här under en tid som denna. Att på plats ha fått uppleva stoltheten och glädjen när en ny stat föds är stort. Det finns också väldigt mycket att lära av samarbetet med kollegor från världens alla hörn. Och

även om jag saknar familjen, vänner och delar av den svenska sommaren så ser jag väldigt mycket fram emot resterande åtta månader här!

Major Krister Fahlstedt
Military Liaison Officer, UNMISS
www.fahlstedt.blogspot.com

Brandflygare utbildas i RAKEL

Text och foto:
Jörgen Forsberg

En söndag i mitten av maj träffades ett 20-tal brandflygare från Frivilliga Flygkåren (FFK) och FRO på Viareds flygplats i Borås för att lära sig mer om RAKEL under Tomas Svenssons ledning.

Dagen började med att Tomas gick igenom grunderna i Rakel för att sedan släppa ut eleverna på en enklare tipspromenad runt flygplatsen, där man rapporterade in svaren på rakel-terminalerna

Eleverna var mycket imponerade av det fina ljudet i terminalerna och enkelheten i användandet, och hoppas att man snart får ut sina egna terminaler till brandflyget. I Borås med omnejd har man ett mycket gott samarbete med flygklubbarna från FRO:s sida där FFK flyger brandflyget sommartid och FRO:arna svarar för sambandet till SOS och Räddningstjänsten från planet.

Efter en ljuvlig lunch som tillagats av Borås Hemvärnsförening på plats så var det dags att prova sina färdigheter uppe i luften. Där navigerade man sig fram till en given plats och rapportera vilken bokstav man såg.

Kurschefen Jörgen Forsberg hade dagen innan lagt ut nio lakan med bokstäver på som eleverna skulle upptäcka och inrapportera från flygplanen.

Alla var nöjda med övningen och ser fram emot en fortsättning på RAKEL- utbildningen till våren. Då kommer man ha egna terminaler att öva på. - Denna utbildning var ett typexempel på hur långt man kan nå med ett gott samarbete, säger Jörgen som planerade utbildningen tillsammans med FFK. De duktiga hemvärnskockarna fick följa med upp i planen och det resulterade i att FFK fick fyra nya medlemmar.

Landningsplats på Fårö kursgård

Morgonens uppställning på flaggplanen är klar och alla är igång med dagens lektioner. Plötsligt tränger ljudet av en helikopter på mycket låg höjd undan allt annat i kurslokalerna. Samtidigt hörs sirener som närmar sig. Något allvarligt har uppenbarligen hänt på kursgården.

Det visar sig att en person blivit akut sjuk och behövde omedelbar läkarvård. Tack vare att larmtjänsten skickat såväl helikopter med läkare ombord som räddningstjänsten till platsen, får personen i fråga både snabb och bra hjälp. Det kan i sådana fall vara helt avgörande.

Vi får alla oss en tankeställare och känner att vi vill göra något. Ungdomskursen, med hjälp av kurs-

chefen Ulf Henriksson, tar saken i egna händer och ställer i ordning en ordentlig landningsplats för helikopter i anslutning till kursgården. De letar upp lagom stora stenar, som de lägger i en stor cirkel med ett H i mitten. När stenarna blivit vitmålade, ser det mycket professionellt ut. Något måste också den här platsen heta – alla byggnationer på kursgården har ju namn. Ungdomarna döper landningsplatsen till Knutlanda efter en populär ungdomsledare i FRO.

Text och foto: Marie Nedinge

Knutlanda, den nya helikopterlandningsplatsen

När Varberg invaderades samverkade de frivilliga

Årets stora händelse i Varberg, cruisingen i anslutning till Wheels & Wings blev en veritabel invasion. Närmare 7000 fordon med förare och passagerare kände sig manade att komma till cykelstaden för uppvising. Turligt nog fanns ett stort antal frivilliga från FRO på plats för att hantera säkerheten.

En så stor invasion har aldrig tidigare drabbat centrala Varberg, som under den helgen i juli. Staden spärrades av för vanliga Svenssonbilar. Bara fordon med speciellt crusingpass tilläts köra på den tidigare genomfarten. För att kunna upprätt hålla ordning och disciplin bland bilentusiasterna hade arrangören bett om hjälp från Frivilliga Motorcykelkåren (FMCK) och FRO. FMCK patrullerade gatorna med sina MC-ordonnanser och FRO bemannade cruisingbanan med signalister, en samverkan både mellan frivilligorganisationer och över kommungränserna. Upplägget i form av en sambandsfältövning där FRO Falkenberg och FRO Varberg gemensamt kunde stötta FMCK. De

centralhalländska FRO-avdelningarna som befinner sig i en uppbyggnadsfas avseende samarbetet grundlade fältövningen med en rad prov och tester inom området. Materielen provades både på grupperingsplatserna och på bänk för att vi skulle kunna försäkra oss om en hög kvalitet i säkerhetssambandet.

Antenner är A och O

Ett fint tillmötesgående från Varbergs Bostad och Konsumentföreningen gjorde att vi kunde upprätta Högantennerna och få krafttillförsel på strategiska punkter utmed crusingstråket. Men den största utmaningen var ändå att få till ett väl fungerande samband med ordonnanserna, Ra 135 och marschantenn har helt klart sina begränsningar. En utmaning som FRO:s antennorakel Torbjörn Toreson tog sig an. Det blev att konstruera en kvartsvågsantenn lämpad för montage på de gröna cyklarna, och efter några tester och justeringar lyckades arbetet med utmärkta mätvärden som resultat.

Eftersom förbundet Halland är ett av få förbund som saknar egen radioterrängbil, blev det till att lösa fältstaben på annat sätt. Vår ärvda stabsvagn från kommunen/länsstyrelsen fick sättas i stånd. Ut med veteranutrustningen och in med fästrammar för Ra 422 och ett 24 V-nät. En begagnad teleskopmast hann vi också med att montera för antennerna. Och visst behövdes säkerhetssambandet, det stora antalet fordon gjorde att crusingsträckan helt enkelt inte räckte till fysiskt utan fick förlängas söderut. I det läget utgjorde stabsvagnen med sitt strategiska läge och väl tilltagen materiel en viktig bastion för utökad räckvidd.

Skarpa larm

Akuta händelser som andningsstillestånd och misshandel larmades via RAKEL. Då gjordes en intressant

upptäckt. Larmoperatören i en central nära ryska gränsen uppfattade det som att vi var i Solna och blev något förvånad över ambulans- och polislarm i Varberg. Men efter snabb överkoppling till SOS och LKC på rikets framsida kunde assistans levereras med kort fördröjning och de drabbade personerna fick den behandling de var i behov av. Håkan Bengtsson, ordf. FRO Falkenberg, – Jag tycker att det var ett lyckat och intressant samband på Wheels & Wings både vad gäller samarbetet avdelningarna emellan och de övriga organisationerna som ger mersmak för kommande arrangemang.

Text: Lennart Benson
Foto: Lennart Benson och
Lisbeth Carlsson

*Till vänster: MC-ordonnansen Seppo Sivonen gör sig klar för patrullering
Ovan: Torbjörn Toreson förbereder arbetet
Nedan: Lennart Benson och Aleksander Slotte håller koll på de olika radionäten.*

Var med i rekryteringstävlingen

Nu har du som enskild medlem eller ditt förbund möjlighet att vara med om årets tävling.

Du som medlem kan vinna 3000, 2000 eller 1000 kronor.

Förbundet kan vinna 10000, 5000 eller 3000 kronor.

Tävlingen gäller för de förbund som procentuellt ökar sitt medlemsantal mest under perioden från 31 december 2010 till 31 december 2011. Medlemmen måste ha betalt medlemsavgiften senast 31 december 2011.

Som enskild medlem i FRO gäller det att rekrytera så många medlemmar som möjligt. .

På inträdesansökan skriver du "rekryterad av" och SL-nummer i övre högra hörnet.

LYCKA TILL!

Sanne slutar!

Vår eminenta ekonomichef Susanne Hänel slutar hos FRO den sista september. Hon har varit vårt stöd i många frågor i årtal, inte bara ekonomiska. Alla inom FRO; medlemmar, elever, kurschefer, instruktörer, styrelse med flera har vänt sig till Sanne för stöd i ekonomiska frågor.

Hon har varit anställd av FRO i 26 år och varit delaktig i FROs utveckling hela denna tid. För mig har hon varit ovärderlig som stöd för att lösa min uppgift som generalsekreterare.

Vi kommer naturligtvis att sakna henne. Samtidigt skall vi självklart önska henne all lycka i sin fortsatta gärning .

Lycka till Sanne!!
Sven-Erik Söderin
Generalsekreterare

Viktiga kurser på Fårö och i Höllviken

Text: Daisy Balkin Rung
Foto: Kent Ahlqvist & Daisy Balkin Rung

Henrik Zeller, Maya Ahlgren och Aleksandra Stempnik

Under några veckor i sommar pågick flera kurser på kursgårdarna på och i Fårö respektive Höllviken. Utbildningar som är viktiga för utvecklingen av FRO och samarbetet med våra uppdragsgivare. FROnytt besökte några av kurserna och fick en inblick i deltagarnas engagemang.

Det är med spänd förväntan som FROnytt tar sig till Fårö. Efter upphämtningen på Visby flygplats åker vi vägen direkt mot Fårösund och färjan som bara tar några minuter. Vyn är sanslöst vacker – det är första gången för mig. Hinner inte checka in förrän det är dags för middag. Ett bra sätt att träffa deltagarna på.

När vi senare promenerar runt på kursgården träffar vi några ungdomar som går grundkursen. Det är slutövning och de håller för fullt på att resa tält. - Det här var mycket roligare än vad jag trodde det skulle vara, säger Maya Ahlgren, 17 år och från Stockholm. - Jag har varit på en bilårskurs och ville fortsätta med något nyttigt. Att man får gå klädd i grönkläder gör absolut inte saken sämre. Så rekommenderade min mamma mig FRO. Och nu är jag här.

Henrik Zeller står bredvid och nickar instämmande. - Det är varit riktigt bra här. Jag har gått på alla Sjövärnskårens ungdomskurser och kände att jag också ville fortsätta. Så jag sökte hit och det har jag inte ångrat., säger den 20-åriga Henrik från Strängnäs. Aleksandra Stempnik 17 år från Kristianstad hittade FRO-kurserna på internet. - Det lät spännande och intressant. Men det har varit både anorlunda och jobbigt.

Det är sista kvällen för ungdomarna. De försöker få upp en antenn utanför tältet. - Det gäller helt enkelt att lösa uppgiften, säger Maya Ahlgren. - Det

stämmer det, säger Ulf Henriksson som är kurschef för grundkursen. - Ungdomarna är intresserade och gör sitt bästa. Det är nyttigt att vara tvungen att hålla tider, bädda sängar och städa. Och genomgå visitation. De har fått öva exercis och man märker hur de växer med sin uppgift. När de kom första dagen var de 14 ungdomar från olika delar av Sverige. Nu är de ett team som arbetar ihop och går in för sina uppgifter, säger Ulf Henriksson.

Så går denna dag mot sitt slut och jag sätter mig på den lilla trappan utanför mitt rum. Det har börjat regna och det doftar ljuvligt. Lite senare går elen – blixten har slagit ner. Men se det hindrar inte FRO-medlemmar från att sitta på farstuvisten och prata och diskutera dagens händelser.

Kursen ”Stabs- och sambandstjänst för hemvärnsbataljonschefer” leds av Sven- Erik Söderin. - Vi är oerhört stolta över den här kursen. Den betyder mycket för oss och för stödet till hemvärdet. Det är viktigt att bataljonschefen kan utnyttja den kompetens som FRO:aren har. Det får de lära sig här. Vi har 10 elever och det går alldeles utmärkt, säger Sven-Erik Söderin.

I hemvärnets nya organisation ska FRO bemanna bataljonsstaberna med tre ledningssystembefäl, varav ett ska vara chef för ledningssystemavdelningen(S6). Det är nya befattningar med stort ansvar och det är viktigt att de får rätt utbildning. På Fårö får de möjlighet att öva tillsammans med kursen för bataljonschefer och får en bra grund för att fungera i sin befattning.

Dagen som FROnytt är med ute på övningarna kommer också chefen för Hemvärnets Stridsskola (HvSS) överste Björn Olsson samt Stefan Hallén, chef för frivilligavdelningen i Försvarsmakten, med. - Hemvärdet och frivilligorganisationerna utgör nästan hälften av Försvarsmaktens volym. Det säger en hel del, säger Björn Olsson. - Frivilligorganisationerna håller en hög kvalitet och är de största bärarna av folkförankringen. Era utbildningar och kurser är viktiga för våra förband och ert engagemang bidrar till en bra och gedigen kunskap. Björn Olsson berättar att han är med för att känna av stämningen. - Jag märker direkt att det finns en god kamratanda här. Det gläder mig!

Så lämnar vi Fårö för denna gång och åker mot nya mål. Några dagar senare är jag på plats i Höllviken, på kursgården som ligger så fint granne med sundet. Här pågår fyra kurser, en fortsättningskurs för ungdom, en grundkurs för signalister till hemvärdet samt för uppdragen inom samhälls krisberedskap, en grundkurs och en kurs för sambandsledare.

Kursen för sambandsledare är ett resultat av ett samarbete mellan FRO och MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap). Den går för första gången i år och ska nu testas för att se om den fungerar. - Det är en utbildning som vänder sig till chefer i de framtida nationella sambandsenheterna (NSE). Den är baserad på behoven som finns där de frivilliga kommer vara en förstärkningsresurs, säger Jassin Nasr handläggare på MSB.

Han är med under alla kursens dagar, för att inspektera som det heter. - Ja det är ju ett lite märkligt uttryck. Men jag kollar in och ser hur kursen utvecklar sig. Om vi hittat rätt koncept. Nu har det gått fem dagar och jag är mycket nöjd. Det är en jättebra kurs.

Lennart Lind från Kvissleby

Meningen är att man i framtiden ska öva en gång per år. - Man kan tänka sig att använda sig av distansutbildning och självstudier.

Vad är då din inställning till frivilligorganisationerna? - Jag är förtjust i konceptet. De är en fantastisk resurs som jag tror ej används helt ut i sin fulla potential. För oss i MSB gäller det att utveckla partners. Organisationerna ser saker som vi på myndigheten inte ser. Och vi måste bli tydligare med vad som efterfrågas, där har till exempel Försvarsmakten lyckats. Det är i alla fall min uppfattning. Med glimten i ögat säger Jassin: - Det är roligt att kunna jobba på detta vis.

Vi träffar Bosse Alväng, ordförande i FRO Norra Skåne. Han har kommit till Höllviken för att hälsa på en av förbundets medlemmar. - Jag brukar alltid göra det när vi har någon medlem som går kurs här nere. Det

är trevligt att visa sitt intresse och jag tror det uppskattas, säger Bosse Alväng.

Vice ordförande i FRO Kent Ahlqvist och jag följer med ut på övningar. Till Trelleborg, Burlöv och Kävlinge. Där övar kurserna för sambandsledare samt signalister tillsammans. Scenariot är att ett riktigt oväder dragit in över södra Skåne och medfört stora översvämningar som gett störningar i teletrafiken. (Läs mer om övningen och kursen på nästa uppslag!)

FROnytt lämnar Höllviken lite mer insatt i sommarkurserna och dess verksamhet. Och hoppas att få återvända nästa sommar.

Sambandsledning med många nya utmaningar

Årets upplaga av sambandsledare- och sambandsoperatörskurserna gick av stapeln i nya versioner. Det innebar stora utmaningar för både instruktörer och elever. Utökad kurstid, utökad materiel och inte minst utökade förväntningar. Och om dessa förväntningar kunde infrias av FRO, kontrollerades dessutom av MSB på plats genom handläggare Jassin Nasr.

Höllviken visade sig kanske inte från sin bästa sida beträffande vädret, och långt ifrån varje dag kunde Öresundsbron ses från kursgården. Men det var kanske lika bra, för vi behövde allt fokus som var möjligt att uppbringa till lektionerna som huvudsakligen ägde rum inomhus. Våra i stort eminenta instruktörer och ledare hade inte legat på latsidan med förbere-

delserna, och utbildningspassen var tämligen välfyllda. Och det var nog tur för att vi skulle kunna gå iland med slutövningen på ett godkänt sätt. För visst var det mycket nytt ifråga om det mesta, men också gamla bekantingar som Högantenn 1 och B96.

Nationella Sambandsenheter

Till de stora nyheterna hörde definitivt Nationella Sambandsenheter som presenterades både organisatoriskt och materiellt. Tydliga krav ställs på förmåga, uthållighet, rörlighet och anspänningstid, FURA. Även samverkan med den övriga civila krisberedskapen inom Svenska Kraftnät och Trafikverket där FRO redan är engagerad finns med i konceptet. För att klara uppgifterna så kommer Nationella Sambandsenheter att för-

foga över materiel nästan i stil med devisen från en större leverantör i Solna, Allt mellan antenn... Man skall kunna signalera via satelliter, använda HF, radiosystem för VHF och UHF där beställaren självklart ligger på om RAKEL. Även utrustning för kraftförsörjning och datanät skall ingå i materielsatserna.

Olika förutsättningar

Nu förstår ni säkert varför det krävdes utökad kurstid för att hinna med alla de olika sambandssystemen. Där varje system har sina fördelar och begränsningar till exempel i form av räckvidd och överföringskapacitet. För att kunna använda materielen i sin stab på ett taktiskt rätt sätt, krävs god förståelse och insikt i hur de bäst används. För somliga var mycket nytt medan andra hade lite mer

*Operatörer på lång rad, Anders, Göran och Jörgen befjä-
nar i nämnd ordning S70, Rakel och Sambandsledningen*

bakgrundskunskaper med sig i bagaget. Att då hjälpas åt inom grupperna blev därför en nödvändighet för att lösa uppgifterna. Men att jobba i stab handlar inte bara om att bruka sambandsmaterielen, där finns många fler utmaningar inte minst karttjänst. Olika civila och militära metoder för att hitta rätt och ange lägespositioner, då gäller det att hålla koll och vara skärpt, skall man börja åt höger eller uppåt på en UTM? Är det någon som kommer ihåg?

Vid en kris behövs flera enheter

Många enheter, många stationsnummer och många aktiviteter är aktuella samtidigt vid en kris. Vad skulle man ta sig till utan RIB, Resurs- och integrerat beslutsstöd? En ovärderlig hjälp för stabsmedlemmen, insatsstöd, dagbok, lägesbild och karta för att nämna några möjligheter. En hel del klippande och klistrande, samt att man behöver träna är nog ingenöversdrift för att allt skall hamna rätt i RIB, men då blir den ett verkligt stöd i tillvaron.

Länsstyrelsen i Höllviken

Fredagen var den stora dagen när allt skulle komma på plats, med andra ord dags för slutövningen. Undertecknad hamnade tillsammans med den goe Ullharen Jörgen som sambandsledare vid Länsstyrelsen i Höllviken. Gruppen hade ett försprång eftersom vi redan på torsdagen hade fått tillgång till datasalen som rumsterades om för ändamålet. Samtidigt skulle vi vara QRV tidigt för att kunna säkerställa samband med de andra grupperna, när de var under utmarsch till sina egna staber i byarna runt om i södra Skåne. Efter ett inledande stabsmöte beslutade vi efter principen rätt man på rätt plats, vi saknade dessutom kvinnor i staben så ordspråket kan sägas ha full täckning här. S70 fanns redan i kursgården, så där räckte det

med att installera ett manöverdon via datanätverket. Någon trevlig instruktör, jag tror han heter Tomas ”lånade” vår basterminal för RAKEL, vilket gjorde installationen enkel, endast att ordna laddning till handterminalerna. Men nu börjar vi närma oss radio på riktigt. Anders med omfattande erfarenheter från utlandstjänst blev därmed självklart ansvarig för HF. Han upprättade och opererade riggen, en Barrett 550 med kanalscanning och selcall effektivt och säkert.

Sören från Sassnitz gjorde likaledes med vår Inmarsat C terminal. Alla textmeddelanden även den terrestra e-posten hanterades noggrant av Sören. MOLOS-Göran stabens hacker och Rakeloperatör såg till att datorerna kunde hantera M-blanketter, vilka sedan skickades via nätverket till vår förman Jörgen som hade örnkoll på trafiklistan med därtill hörande in- och utklassning av meddelandena.

Vi lyckades faktiskt få samband med alla staber även om vi samtidigt inte kunde nyttja alla olika sambandsmedel till var och en. Min största och svåraste uppgift under slutövningen var att få stabsmedlemmarna att ta rast och gå och äta, ”bara ett anrop till”. Det säger en hel del om den genuina FRO: andan och engagemanget i staben och troligen i riket i stort.

Text och foto: Lennart Benson

“Vi behövde allt fokus som var möjligt att uppbringa till lektionerna som huvudsakligen ägde rum inomhus.”

Lars Blücher och Peter Adsten stöttar Tony Sahlman i terränggenomgången

På Fårö

Det är andra året som kursen för ledningsplutonschef går på Fårö.

Kursen är ett samarbete mellan FRO och Hemvärnets Stridsskola (HvSS)

Vi som gick kursen hade olika mål. De flesta ska verka som ledningsplutonschefer i en hemvärnsbataljon, en del ska vara trossgruppchefer. Två av oss ska vara chef för sektion 6, det vill säga sambandschefer, och det var i den gruppen jag befann mig.

Då kan man fråga sig varför jag går en ledningsplutonschef när jag ska bli sambandschef?

För att vara sambandschef ska man vara ledningssystemsbefäl vilket jag varit i flera år. Men nu måste man ha graden fänrik och det blir jag på denna kurs.

Vad lär man sig då på denna kurs?

Mycket ordergivning enligt 5-punktsordern. Vårt scenario var att vi fick en order från bataljonschefen om ett nytt objekt att bevaka. Arbetet var

att skriva om ordern för vår ledningspluton, reka det nya objektet och informera plutonen.

Det är inte lätt att ta ut rätt mängd information från en bataljonsorder till en plutonsorder, vad är det som är viktigt och vad blir för mycket information. All information ska in på rätt ställe i ordern, orientering om vårt läge och fienden, vår uppgift, genomförandet, ordern och ledning.

Rekningen kan ta lite tid även om man inte har lång tid på sig. Det är en hel del som man ska ta reda på. Hur bygger vi upp hela lägret, var ska stabstältet stå, var förlägger vi de sovande, maten, mäss, parkering, poster, minering bland annat?

För att kunna förklara för gruppcheferna hur det ser ut gör man en terrängskiss. Med hjälp av pinnar,

stenar och annat bygger man upp en liten skala av platsen. På denna är det enkelt att peka och förklara var in- och utfart finns i förhållande till stabsplatsen.

Vi fick under veckan många tillfällen att träna allt detta. Vi var även ute och byggde upp en hel stab i skogen för att få till allt i verkligheten. Allt detta varvades med teoretiska kunskaper för att kunna klara praktiken. De i kursen som ska bli ledningsplutonschefer har nu fått många redskap till att klara sin uppgift.

I bataljonsstaben samarbetar de med stabschefen och sambandschefen. I min bataljon i norra Skåne är jag sambandschef och efter nyår får vi en ny ledningsplutonschef, hon var också med på kursen. Vi känner nu att vårt samarbete i bataljonsstaben kommer att fungera bra då vi har gått kursen samtidigt.

Text och foto: Lillemor Bohlin

Ta familjen med på kurs!

Så står det i kurskatalogen inför sommarkurserna. Men vad gör familjen på dagtid när det är kursverksamhet. På Fårö har det förr varit en del aktiviteter men de har avtagit för varje år.

I år ville Katrin Sjöberg vända den trenden. Hon har varit anhörig på Fårö i 15 år då hennes man är instruktör. Katrin var med när det var ponnyridning och rödakorskurs, badbuss och utfärder. De senaste åren har det inte varit någonting.

-Det är synd, säger Katrin som menar att alla anhöriga inte vet vad som finns och inte har möjlighet att ta sig runt själv.

Efter diskussion med FRO centralt har hon nu i år tagit på sig ansvaret för de anhöriga. Varje morgon startas med morgongymnastik, alla deltar efter egen förmåga och lust. Det är vädret som styr resten av dagen, vid fint väder är det stranden som gäller annars någon utfärd. Det som saknas är en buss då det är svårt för alla att

kunna komma med även om man samåker.

- Om jag får denna tjänst nästa sommar ska jag önska en buss, säger Katrin

På kursgården finns en tipsrunda att gå med frågor om Fårö. Lapparna sitter uppe hela tiden så det är bara att gå runt när man vill. Priser delades ut till de som gått runt hela banan.

På detta sätt träffas de anhöriga varje dag och kan bilda egna grupper och åka iväg, småbarnsföräldrarna kan få stöd av varandra för att hinna ta mat och gå till tvättstugan. Det finns någon att gå promenader tillsammans med, man träffas ju på gympan och bestämmer då.

Katrin är nöjd med upplägget och hoppas på en fortsättning nästa sommar.

Text och foto: Lillemor Bohlin

Sambands- & IT-konferens

Äntligen – ett tillfälle för oss FRO:are där vi kan mötas och diskutera teknik och kul tekniska lösningar. Konferensen är helgen den 25-27 november på hotell Stinsen i Hallsberg. Vi startar med att checka in på fredag innan kl 20.00. Vi kommer att avsluta på söndagen till lunch kl 13.00.

På programmet står bland annat intressanta föredrag, grupparbeten runt FRONET, PC-Dart/Swale, FRO nationella sambandsplan.

Har ni egna ämnen som ni vill ta upp är ni välkomna att höra av er.

Kostnader för konferensen delas mellan förbunden och FRO centralt enligt diskussioner på riksstämman 2010. För varje deltagare betalar förbundet 1500 kr. I detta ingår resor, boende och måltider. Mer information finns på förbundens funktionsareor.

Frågor och förslag kan mailas till: sb.it.konferens@fro.se

Katrin leder de anhöriga i morgongymnastik varje morgon

Nu startar rekryteringen till vårt största civila uppdrag hittills

Civila uppdrag är inget nytt för FRO, redan på 60-talet rekryterade och utbildade vi medlemmar till krigsplaceringar på enstaka nyckelbefattningar inom krigslänsstyrelser och civilbefälvarkanslier. Försvaret tog inom vissa försvarsområden efter och vi placerade telegrafister som uppstartspersonal på fo-staberna. Alla dessa befattningar, civila och militära, fanns kvar tills fo- och milo-organisationen slopades. Under tiden, 1975, fick vi vårt uppdrag åt hemvärnet, som fortfarande är vårt största.

Under åren 1993-2005 utbildade vi civila signalister åt Socialstyrelsen för placering inom landstingens beredskapsorganisation. Detta uppdrag tog slut genom inblandade myndigheters omorganisation, inte genom att behovet inte fanns längre.

Efter detta har vi inte haft något fast uppdrag för de medlemmar som inte vill ha en militär uppgift. Vi har bedrivit viss försöksverksamhet, först med reservsamband (RSB) med textkommunikation mellan länsstyrelser inför befarade problem vid millennieskiftet. Detta nät driver vi idag som ett slags föreningsverksamhet med FROnet som har fortsatt att utvecklas sedan dess tack vare våra entusiaster. En del medlemmar har engagerat sig i kommunernas Frivilliga Resursgrupper (FRG), som dock inte är ett FRO-uppdrag utan administreras av Civilförsvarförbundet. För några år sedan startade vi, med Gunnar Unger i spetsen, tillsammans med KBM en försöksverksamhet med Regionala Sambandsgrupper (RSG)

som skulle agera som en resurs att få hjälp av, då det normala sambandet inte fungerar inom en kommun, landsting eller länsstyrelse.

Parallellt med detta har vi fått uppdrag mot Svenska Kraftnät (MOLOS) och Trafikverket.

Idag har KBM omorganiserats till MSB (Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap) och fått betydligt utökade resurser och befogenheter. Under innevarande år har vi fört en dialog med MSB om våra framtida uppdrag, och MSB har gillat våra försöksverksamheter, men vill ha organisationen annorlunda. FRO skall rekrytera och utbilda medlemmar till resurspooler som skall kallas NSE, Nationella Sambandsenheter, som efter begäran kan sättas in vid behov till länsstyrelser, landsting, kommuner och myndigheter. Detta påminner om de personalpooler som vi haft på vissa håll i landet åt intresserade kommuner, det vi kallat kommunsignalister.

MSB är en myndighet som ställer höga krav på oss inom detta uppdrag, med FURA-krav (Förmåga, Uthållighet, Rörlighet & Anspänningstid), kvalitetssäkring på utbildning och insats, fastställd utrustning och årliga övningstillfällen.

Att inte ordet "regional" utan "nationell" ingår i enheternas namn skall betona att enheterna skall kunna verka över stora områden. Enheternas utgångsorter väljes för att ge lagom överlappning, och innebär utgångspunkt för materieltransport m.m. Det har inte med medlemmarnas

bostadsorter att göra. Jämför med t.ex. MOLOS-uppdraget där vissa medlemmar bor långt från utgångspunkten, och kan köra direkt till uppdragsorten om tiden är knapp. För oss FROare är ju materielfrågorna intressanta, och inom NSE-uppdraget kommer vi att använda satellitbaserad textkommunikation, kortvågsradio och datanät, förutom traditionell radio och RAKEL. Under utredningstiden har MSB inhämtat uppgifter från ett antal kommuner, länsstyrelser och myndigheter för att få fram de krav dessa kan ha på en reservresurs av NSE-typ. Detta har styrt både materieltilldelning och personalstyrkan inom uppdraget.

Hur långt har vi då hunnit? Innan årsskiftet skall, åtminstone på papperet, de tre första enheterna vara organiserade. Dessa enheter som vi hittills kallat "Västkusten", "Skåne" och "Värmland" skall tillsammans med nästa etapps två enheter "Mälardalen" och "Östra Småland" täcka södra Sverige. Längre norrut i landet är fortfarande under utredning. Mycket talar idag för att våra tre första enheter kommer att ha utgångsorter i Borås, Hässleholm och Karlstad.

Sommarens utbildning i Höllviken, civil grundkurs och sambandsledarkurs, besöktes av representant från MSB och vi håller tillsammans på att ta fram ett nytt kurskoncept som får premiär nästa sommar, detta hann vi inte få fram till i år. Däremot hann vi få med en del av den nya utrustningen som NSE skall använda.

Vi är inte ensamma om att bilda resursspooler åt MSB, parallellt har framtagningen av konceptet för Motor- och Transportenheter med personal från FAK, SKBR & FMCK fortgått. Nästa år kommer även stabsenheter från SLK. MSB utreder tillsammans med Svenska Kraftnät och Trafikverket, en eventuell samverkan mellan NSE och uppdraget MOLOS och TRV.

Vi kommer internt att utreda hur vi kan utnyttja RSB-nätet inom verksamheten.

Vad händer nu ?

Under Allhelgonahelgen 4-6/11 kommer vi, tillsammans med MSB, att bedriva en övning/konferens som all personal som idag tillhör RSG kommer att kallas till. Vi vill då informera om förändringarna från RSG till NSE, och visa den nya materiel som ingår i uppdraget.

Vi hoppas givetvis att deltagarna ser positivt på det förändrade uppdraget, även om det innebär lite större krav. Den stomme av medlemmar detta innebär kommer då att vara de första i ett uppdrag som till numerären blir ungefär hälften så stort som hemvärnsuppdraget, om MSB väljer en likartad organisation över resten av landet. Varje enhet skall nämligen bestå av 36 personer, varav fyra med administrativ funktion. Ett utkast till kravprofil på medlemmar inom NSE finns, och det mest intressanta är att man endast kan inneha ett avtal. Man får alltså inte samtidigt ha avtal med t.ex. hemvärdet eller FRG.

Det är en stor utmaning som FRO står inför, jag hoppas att ni alla kan hjälpa till med rekryteringen och jag säger:

Välkommen till ett intressant uppdrag inom samhällets krisberedskap !

Mats Nordström

Samordnare för FRO civila uppdrag

Nya hemsidan växer fram

Webbgruppen träffas i Hallsberg en gång i månaden för att jobba med den nya hemsidan.

Arbetet med vår nya hemsidan löper vidare. Under sommaren har vi bytt verktyg till Joomla 1.7, vilket ledde till en del omarbete men gav oss en bättre plattform. Bitarna börjar nu falla på plats även om mycket arbete återstår. Stukturen på de centrala sidorna är i det närmaste klar och nu formas innehållet. Fyra förbund har anmält intresse och kommer att vara piloter för de regionala sidorna.

Hemvärnets första signalskyddschefer

Från och med nästa år ska alla bataljonsstaber i hemvärnsförbanden ha tre ledningssystembefäl (det som förr kallades sambandsbefäl), varav en skall vara chef för sektion 6 (samband och ledning). Ett av de tre ledningssystembefälen skall svara för signalskyddet inom hela bataljonen, det vill säga vara signalskyddschef. FRO har samverkat med Totalförsvarets Signalskyddsskola vid Ledningsregimentet (LedR/TSS) och tagit fram kravprofil och kursplan för utbildning av signalskyddschefer i Hemvärnet. På så sätt kan vi svara upp mot kraven i TOEM (Taktisk Organisatorisk Ekonomisk Målsättning) och Insatsorganisationen 2012. Den allra första utbildningen genomfördes i år på Fårö med såväl kurschef som lärare från TSS.

En signalskyddschefs uppgifter är omfattande, och kursdagarna var oerhört intensiva. De sexton ledsystembefäl som kommit med på denna premiärkurs fick verkligen slita. Det gäller både att hålla ordning på alla regelverk som styr verksamheten och att kunna hitta i dem. Ofta måste svaret på en frågeställning sammanställas med hjälp av texter i flera olika böcker och författningar.

Signalskyddsinstruktion måste finnas

Kurschefen Annika Brolin och signalskyddsläraren Joakim Sandvold lotsade oss igenom alla snåriga texter och förklarade hur man tolkar det som står. Hur ser ett ledningsförhållande ut och hur gör man egentligen ett signalskyddsbedömning? Internkontroll, hur genomför man en sådan och hur ofta ska det göras? Hur ser stommen till en signalskyddsinstruktion ut – vad måste

finnas med? Massor! Efter ett tag gick det också upp för oss att vi själva ska göra en signalskyddsinstruktion för vår bataljon när vi kommer hem. Det blir verkligen något att bita i, även om vi givetvis ska samordna denna instruktion med våra respektive garnisoners signalskyddsinstruktioner.

Många besökare för ny kurs

Då kursen är helt ny, fick vi flera besök. Bland andra informerade sig både chefen för TSS, major Rolf Tidlund, och rikshemvärnschefen general Roland Ekenberg om hur det gick på kursen och om dess innehåll.

Efter ett par dagar kändes det som om hjärnan fått alltför mycket information att bearbeta och inte kunde ta emot mer på ett tag. Då var det verkligen välkommet med ett fyspass efter eget val. Några badade, andra sprang, tog en promenad eller letade

geocachar. Sedan var det dags för nya tag i konsten att hitta och tolka information om signalskydd.

Flera delprov var insprängda i schemat. De fungerade både som diagnostiska prov och som väckarklocka. Har jag tagit till mig det som sagts och gjorts hittills? Har jag några luckor där jag nog måste läsa på lite bättre?

Tillämpade övningar ökar förståelsen

Vi hade även ett applex som sträckte sig över stora delar av kursen. Där skulle vi gruppvis vidta de åtgärder som krävdes för att enligt förutsättningarna i övningen: Att kunna upprätthålla signalskyddet i den bataljon där gruppen var signalskyddschef. Det blev ytterligare en mycket nyttig träning i att hitta i regelverken och ta fram relevant information.

*Till vänster: Chefen för TSS vid Ledningsregementet, Rolf Tidlund.
Ovan: Signalskyddsinstruktören Joakim Sandvold och kurschefen
Annika Brolin tillsammans med riksbemvärnschefen Roland Ekenberg.*

Nationell sambandsplan

Slutprovet var verkligen omfattande. Trots att vi fick använda all den referenslitteratur vi hade och alla våra anteckningar från kursen, satt de flesta av oss kvar hela tiden ut och bläddrade och letade och skrev.

Till slut var det i alla fall en grupp mycket stolta nyblivna signalskyddschefen i Hemvärnet som fick sina intyg av kurschefen. Nu är det bara att sätta igång i verkligheten också. En tuff men rolig och utmanande uppgift!

Text och foto:
Marie Nedinge

Inom FRO har vi uppdrag gentemot ett flertal olika myndigheter. Vid några skarpa uppdrag som vi genomfört har vi saknat kontaktuppgifter och vi har fått leta efter en kontaktpunkt genom minst sagt okonventionella metoder. För att detta inte ska hända igen bör en nationell sambandsplan upprättas. Det finns även ett behov av samverkan mellan förbund och avdelningar vid föreningsaktiviteter och sambandsservice som kan underlättas av en sambandsplan.

För att komma igång med arbetet har AG Samband skickat ut en enkät till förbunden. Svaren har nu kommit in och ska bearbetas, bland annat på Sambands- och IT-konferensen i höst. Målet är att en första release av planen ska kunna ske till årsskiftet. Frågor kan ställas till Kenneth Wassberg.

Simlångsritten

Vi i FRO Halmstad har hjälpt Simlångsdalens ryttnäring med radiokommunikation, ett antal år nu, både ute på banan och i målområdet. I år var det dags igen.

Längsta sträckan är 16 mil. Två radiokontroller + förvarning före målgång har vi bemannat. Efter som det är långa sträckor så blir det en heldag. Första start är redan vid 6-tiden på morgonen och sista målgång mellan 17- 19. För det mesta har det varit strålande väder så även i år. En trevlig dag med bra radio-träning. Samarbetet med ryttnäringens förening är bra. Vi brukar använda metspö med Slim Jim antenner. De fungerar väldigt bra.

rakom.se

Radiokommunikation i Borås

Göteborgsvägen 99 | info@rakom.se | Tfn: 033-723 22 10
504 60 BORÅS | www.rakom.se | Fax: 033-13 88 71

Rakom erbjuder följande produkter:

- Komradio, handapparater och mobilstationer
- Antenner och koaxkabel
- Kontakter och adaptar
- Strömförsörjning och laddare
- Peltor hörselkåpor
- Kantronic packetmodem
- Uthyrning av komradio

För tekniska data se rakom.se

FRO medlemmar har 20 % rabatt på priserna på hemsidan (12 % för Peltor)

Prisvärd komradio

Rakom UV-3R

Är en idealisk radio för FRO medlemmar, den är så liten att man alltid kan ha den med sig.

Fördelar:

- Mycket liten, väger 130 g
- Dubbla band, VHF & UHF
- Lågt pris
- 2 W uteffekt
- 1 750 Hz ton
- FM-rundradio
- Ficklampa
- Subtoner, mm

Priser för FRO medlemmar inkl moms
Ange medlemsnummer vid beställning

- 1 st 798,- kr
- 2 st 686,- kr/st
- 5 st 606,- kr/st
- 10 st 558,- kr/st

Tall ship race får hjälp av FRO

Efter månader av planeringsmöten var det äntligen dags att sjösätta sambandet på 'The Tall Ships races' i Halmstad i början av augusti. Totalt blev det 64 segelfartyg av varierande längd som anlöpte hamnen. Mest imponerade det colombianska vid namn Gloria, där hela besättningen stod i parad på rårna vid inseglingen.

Vi var åtta FRO:are från Halmstad och Falkenberg uppdelade i olika bemanningstider och dagar som ansvarade för att handapparater och annan tillbehör var i "körbart" skick. Fem var så kallade infopointer som skulle ha samband med de två ansvariga för olika grupper av volontärer, totalt 9 handapparater inklusive Rescue area (Räddningstjänsten). Till vår hjälp för förvaring av all materiel hade arrangören ordnat en arbetsbod placerad i ett hamnmagasin där vi kunde ladda materiel som användes. Dagarna innan var vi ute i hamnområdet och kusten för Radiorek. Efter en

del justeringar av effekten på handapparaterna fungerade allt väl.

Det var en imponerande syn när samtliga deltagande fartyg paraderade ut från Halmstad. Då skötte vi säkerhetssambandet ut efter kusten från hamnen till Tyludden (totalt sju handapparater) placerade på olika platser och i samarbete med Liv-räddarna Tylösand. De länkade över till Räddningstjänsten vid eventuella problem. Vid evenemangets slut samlades samtliga i Halmstads föreningslokal för kontroll och packning av all materiel. Efter detta bjöd avdelningen alla på en välförtjänt middag som tack för insatsen.

Jan Broddesson

Chefredaktören spekulerar

Den 22 juli 2011 kommer för alltid att bli ihågkommen som dagen då de fruktansvärda terrordåden i Norge inträffade. Ett datum som etsar sig in i våra hjärnor. Som 28 februari 1986, dagen då Olof Palme mördades och Sveriges vaknade upp ur sin törnsadröm! Den 11 september 2001 då USA och hela världen skakades av de fruktansvärda händelserna som för alltid kommer att påminna oss om allas bräcklighet. Eller den 10 september 2003 då Anna Lindh blev knivmördad på NK!

Många är vi som kommer ihåg vad vi gjorde de dagar då världen rämnade. När vi fick reda på att det ofattbara hade inträffat. Men sedan går tiden och vi går på som vanligt igen. Dag efter dag, månad efter månad och år efter år. Tills det att det ofattbara händer igen. Det som inte fick eller kunde hända hände. Vi ställer oss frågan: Hur kan en man skjuta ihjäl så många ungdomar? Ungdomar som är fulla av liv, glädje framtidstro och hopp. De som är helt oskyldiga har drabbats. Mördade av en man med de otäckaste av tankar. I Norge!

Vi som har barn som är aktiva inom förenings- och organisationslivet tänker tanken: - Det kunde vara mitt barn! Vårt fina grannland Norge har drabbats av den värsta av katastrofer och våra tankar går till mammor och pappor, syskon, mor- och farföräldrar, släktingar och vänner.

För mig personligen tog orden slut och musten gick ur mig. Tankarna malde på och jag som så många andra spekulerar i hur man skyddar sig mot den typen av terrorism. Ska vi våga skicka våra barn och ungdomar på lägerskolor igen?

I Norge har man beslutat sig för att inte låta den pittoreska ön Utöya bli en martyrlägesplats. Man fortsätter sina aktiviteter nästa sommar. Att inte låta

terror och hat ta överhand. Att inte skrämmas av det okända. Att låta den 22 juli bli en minnesdag för att hedra de mördade.

Så kommer orden tillbaka till mig och jag inser vikten av att glädjas över att vi bor i ett fantastiskt land som tror på individen och har en tradition av vara ett av de mest föreningsstarka länder i världen. Där vi och våra ungdomar kan lära oss de värdegrunder som är så viktiga för livet i sig. Att mötas och prata, diskutera, lära och umgås. Och stå upp för demokratin och allas lika värde.